

Tabloul de bord al UE privind justiția

Rezoluția Parlamentului European din 4 februarie 2014 referitoare la Tabloul de bord al UE privind justiția - justiția în materie civilă și administrativă în statele membre (2013/2117(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Comunicarea Comisiei din 27 martie 2013 către Parlamentul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Tabloul de bord al UE privind justiția – Un instrument pentru promovarea justiției eficiente și a creșterii” (COM(2013)0160),
 - având în vedere rapoartele semestriale de evaluare privind sistemele judiciare europene, elaborate de Comisia pentru eficiența justiției (CEPEJ) din cadrul Consiliului Europei;
 - având în vedere articolul 48 și articolul 119 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri juridice (A7-0442/2013),
- A. întrucât Comisia a publicat Tabloul de bord al UE privind justiția, care este un instrument comparativ și neobligatoriu ce urmărește să stabilească eficacitatea sistemelor judiciare naționale, cu scopul de a defini mai bine politicile din domeniul justiției, concentrându-se pe acei parametri ai sistemelor judiciare care contribuie la îmbunătățirea mediului de afaceri și a climatului pentru investiții din Uniunea Europeană;
- B. întrucât Tabloul de bord al UE privind justiția compară sistemele naționale utilizând anumiți indicatori, fără a prezenta însă un clasament de ansamblu al sistemelor juridice naționale;
- C. întrucât Tabloul de bord privind justiția pe 2013 se concentrează exclusiv asupra justiției în materie civilă, comercială și administrativă;
- D. întrucât un exercițiu comparativ fără efecte obligatorii are meritul de a identifica evoluțiile și regresele și de a favoriza schimbul de bune practici în întreaga Uniune, fără a aduce, în același timp, atingere autonomiei sistemelor juridice și judiciare naționale,
1. ia act cu mare interes de Tabloul de bord al UE privind justiția; solicită Comisiei să își continue activitatea legată de acest exercițiu în conformitate cu tratatele și purtând consultări cu statele membre, avându-se însă totodată în vedere necesitatea de a se evita suprapunerea inutilă cu activitatea altor organisme;
 2. sprijină obiectivul schimbului de bune practici în vederea asigurării unui sistem judiciar eficient și independent, ceea ce poate contribui la creșterea economică din Europa și poate impulsiona competitivitatea; subliniază că un sistem judiciar eficient și fiabil stimulează dezvoltarea întreprinderilor și investițiile acestora la nivel național și transfrontalier;
 3. remarcă importanța evaluărilor comparative în domeniul judiciar pentru încrederea

reciprocă transfrontalieră, pentru o cooperare eficace între instituțiile judiciare și pentru crearea unui spațiu judiciar comun și a unei culturi judiciare europene;

4. este încredințat că orice comparare a sistemelor judiciare naționale, în special în raport cu situația lor anterioară, trebuie să se bazeze pe dovezi și criterii obiective compilate, comparate și analizate obiectiv; evidențiază importanța evaluării modului în care funcționează sistemul judiciar ca întreg, fără a-l separa de situația socială, istorică și economică a statelor membre sau de tradiția constituțională care l-a generat; subliniază cât este de important ca statele membre să fie tratate imparțial, garantând astfel că, atunci când se procedează la evaluarea sistemelor lor judiciare, toate statele membre beneficiază de un tratament egal;
5. solicită Comisiei să discute din timp metoda avută în vedere, în cadrul unui proces transparent care să angreneze statele membre;
6. relevă că reperatele de referință trebuie să fie stabilite înainte de colectarea informațiilor referitoare la sistemele judiciare, pentru a dezvolta o înțelegere comună a metodologiei și indicatorilor;
7. felicită Comisia pentru eforturile depuse cu scopul de a pune la dispoziție date măsurabile; semnalează totuși că anumite obiective, precum calitatea și imparțialitatea justiției, sunt foarte greu de cuantificat cu obiectivitate;
8. constată că eficacitatea sistemului judiciar nu poate fi evaluată doar pe baza unor parametri cuantificabili din punct de vedere statistic, ci ar trebui să ia în considerare, de asemenea, particularitățile structurale și diversele tradiții sociale ale statelor membre; în această privință, solicită Comisiei ca, pe viitor, să acorde o mai mare atenție diferențelor dintre sistemele judiciare naționale cu ocazia culegerii datelor și a stabilirii valorilor indicative de referință;
9. solicită Comisiei ca, în domeniul dreptului societăților comerciale, să ia în considerare în egală măsură sistemul monist și sistemul dualist;
10. cheamă statele membre să examineze îndeaproape rezultatele Tabloului de bord privind justiția pe 2013 și să stabilească dacă, pe această bază, este cazul să se tragă învățăminte pentru organizarea și evoluția sistemelor lor judiciare în materie civilă, comercială și administrativă;
11. încurajează statele membre să colecteze date pertinente cu privire la aspecte cum sunt costurile aferente procedurilor, cazurile de mediere și procedurile de punere în executare; regretă că unele state membre nu au furnizat deloc date referitoare la anumite categorii indicate în Tabloul de bord privind justiția; consideră totuși că Comisia ar fi trebuit să opereze o distincție între cazurile în care datele nu erau disponibile și cazurile în care indicatorii nu erau relevanți sau aplicabili fiecărui stat membru în parte;
12. solicită Comisiei și statelor membre să încurajeze înțelegerea și cooperarea reciprocă dintre sistemele judiciare naționale, inclusiv cu ajutorul rețelelor de judecători de contact;
13. cere să se acorde mai multă importanță programelor de formare pentru judecători, personalul instanțelor și alte persoane care exercită profesii juridice; subliniază necesitatea ca formarea lingvistică să constituie o componentă esențială a studiilor de

drept;

14. se declară interesat să primească date referitoare la cauzele transfrontaliere, care implică adesea un grad mai mare de complexitate decât cauzele pur naționale și pun în lumină piedicile cu care se confruntă cetățenii UE atunci când își exercită drepturile ce decurg din piața unică a UE, în special în ceea ce privește aplicarea legislației UE;
15. relevă importanța soluționării alternative a litigiilor pentru reducerea poverii ce apasă asupra instanțelor și pentru sumele pe care le pot economisi părțile interesate;
16. solicită Comisiei ca, în cadrul următorului exercițiu de acest tip, să ia în considerare procedurile de mediere transfrontaliere; încurajează statele membre să promoveze în mod activ procedurile de mediere, acordând o atenție deosebită chestiunilor comerciale și celor legate de familie reglementate la nivelul Uniunii Europene (de exemplu, în cazul regulamentelor Roma III și Bruxelles II);
17. subliniază că există disparități majore între statele membre în ceea ce privește dezvoltarea sistemelor TIC; relevă faptul că utilizarea noilor tehnologii pot contribui efectiv la reducerea costurilor și la accelerarea procedurilor judiciare, în special prin utilizarea aplicațiilor computerizate și a instrumentelor de gestionare a cauzelor și de comunicare;
18. relevă faptul că procedurile cu privire la cererile cu valoare redusă și la creanțele necontestate pot fi desfășurate cu mai multă celeritate prin utilizarea instrumentelor TIC;
19. subliniază rolul exercitat de CEPEJ în colectarea și prezentarea datelor relevante atât la nivel național, cât și regional; consideră că instituțiile Uniunii Europene ar trebui să încerce să coopereze cu CEPEJ, întrucât în acest mod se oferă o bază excelentă pentru schimbul de bune practici și este necesar să se evite suprapunerile;
20. reamintește rolul determinant al Rețelei judiciare europene în materie civilă și comercială, precum și al portalului e-justiție în facilitarea accesului cetățenilor Uniunii Europene la cunoștințele referitoare la dreptul european și intern în materie civilă și comercială;
21. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei și statelor membre.